

UİB Yeşil Bülten

İklim değişikliği ve sürdürülebilirlik ile ilgili son haberler, görünümeler ve duyurular

Bu Sayıda

Küresel İklim Durumu Raporuna Göre 1,5 Derece Eşiği İlk Kez Aşıldı

2024 Yılında Küresel Deniz Seviyesi Artışında Rekor Kırıldı

BM Destekli Kayıp ve Zararlarla Mücadele Fonu İçin İlk Anlaşma Sağlandı

AB Emisyon Ticaret Sistemi Verilerine Göre Emisyonlar 2005'e Göre %50 Azaldı

Çin'in Daha Az Emisyon, Daha Fazla Tüketim Odaklı Yeni Politikası Duyuruldu

AB Otomotiv Sektörü Eylem Planı Açıklandı

Türkiye'de Elektrikli ve Hibrit Otomobillerin Pazardan Aldığı Pay %42'ye Ulaştı

Enerji Verimliliği Görünümü 2025 Raporu Yayınlandı

Türkiye'de Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Payı Elektrik Üretiminin Neredeyse Yarısına Ulaştı

Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

Ar-Ge Şubesi
arge@uib.org.tr

Küresel İklim Durumu Raporuna Göre 1,5 Derece Eşiği İlk Kez Aşıldı

Dünya Meteoroloji Örgütü'nün (WMO) Küresel İklim Durumu raporuna göre, 2024 yılı tarihin en sıcak yılı oldu. 2024 yılında küresel ortalama sıcaklık 15.10 dereceye ulaştı ve sanayi öncesi seviyenin 1.60 derece üzerine çıktı. Paris Anlaşması'nda belirlenen 1.5 derece eşiği, bir yıl boyunca sürekli olarak aşıldı. Raporun ana bulguları şunları gösterdi:

- Atmosferdeki karbondioksit yoğunluğu son 800 bin yılın en yüksek seviyesine ulaştı.
- Dünya genelinde son on yılın her biri, kayıtlara geçen en sıcak on yıl oldu.
- Geçtiğimiz sekiz yılın her birinde okyanus ısısı içeriğinde yeni rekorlar kırıldı.
- Son üç yılda, kayıtlara geçen en büyük üç yıllık buzul kütlesi kaybı yaşandı.
- Uydu ölçümlerinin başlamasından bu yana deniz seviyesindeki artış hızı iki katına çıktı.

Avrupa Copernicus iklim servisine göre ise, 2025'in Ocak ayı, kayıtlara geçen en sıcak ocak ayı oldu.

Kaynak: <https://wmo.int/publication-series/state-of-global-climate-2024>

2024 Yılında Küresel Deniz Seviyesi Artışında Rekor Kırıldı

NASA tarafından yayımlanan yeni veriler, 2024 yılı boyunca dünya genelinde deniz seviyesinin beklentilerin üstünde yükseldiğini gösterdi. Son yıllarda buzulların ve kara üzerindeki buz tabakalarının erimesi, deniz seviyelerinin yükselmesinde en büyük etken olarak görülüyordu. Ancak 2024 yılında artışın ana sebebi, okyanus sularının ısınmasıyla meydana gelen termal genişleme oldu. BM, yükselen deniz seviyeleri nedeniyle adalarda ve kıyı şeritlerinde yaşayan çok sayıda insanın tehdit altında olduğu konusunda uyarıda bulundu. Hindistan, Bangladeş, Çin ve Hollanda'nın alçak kıyı bölgeleri ile Pasifik ve Hint Okyanusu'ndaki ada ülkeleri özellikle endişe verici alanlar olarak işaretlendi.

Kaynak: <https://www.aljazeera.com/news/2025/3/14/unexpected-rate-of-sea-level-rise-in-2024-nasa>

İklim değişikliğinin etkileriyle başa çıkmakta zorlanan gelişmekte olan ülkelere maddi destek sağlamak amacıyla kurulan bir Birleşmiş Milletler (BM) destekli bir finansal mekanizma olan Kayıp ve Zararlarla Mücadele Fonu, 2026 sonuna kadar 250 milyon dolar harcayacak. BM Fonunun Kurul üyeleri, gelişmekte olan küçük ada devletlerinin ve dünyanın en az gelişmiş ülkelerinin, başlangıç döneminde fon kaynaklarının en az %50'sini almasına karar verdi. Öte yandan fonun kullanımına sunulan mevcut para, iklim etkilerinin sonuçlarıyla başa çıkmanın artan maliyetlerinin yanında oldukça yetersiz kalıyor. Hükümetler fona 768 milyon dolar taahhüt etmiş olsa da, şimdiye kadar sadece 495 milyon dolarlık bağış anlaşması imzalandı ve yalnızca 321 milyon dolar ödeme yapıldı.

BM Destekli Kayıp ve Zararlarla Mücadele Fonu İçin İlk Anlaşma Sağlandı

Kaynak: <https://www.iklimhaber.org/kayip-ve-zarar-fonu-baslangic-asamasinda-250-milyon-dolar-dagitacak/>

AB Emisyon Ticaret Sistemi Verilerine Göre Emisyonlar 2005'e Göre %50 Azaldı

Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanan son verilere göre, Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi (AB ETS) kapsamında yer alan karbon yoğun sektörlerde sera gazı emisyonları, 2024 yılı itibarıyla bir önceki yıla kıyasla %5 oranında azalarak, sistemin yürürlüğe girdiği 2005 yılına kıyasla yaklaşık %50 oranında bir düşüşe ulaşmıştır. Bu veriler, 2030 yılına kadar %62'lik azaltım hedefi doğrultusunda ilerlenildiğini göstermektedir. 2020-2030 yılları arasında ETS ile yaklaşık 40 milyar Avro gelir sağlanması beklenmektedir. Komisyon tarafından yapılan açıklamada gözlemlenen eğilimin, AB ETS'nin Avrupa ekonomisinin karbon ayak izini azaltma konusunda etkili ve verimli bir politika aracı olduğu teyit edilmektedir.

Kaynak: https://climate.ec.europa.eu/news-your-voice/news/eu-emissions-trading-system-has-reduced-emissions-sectors-covered-50-2005-2025-04-04_en

Çin'in 2023 yılında duyurulan ve 2024'te hızla teşvik edilen "iki yeni" politikası, büyük ölçekli ekipman yenileme ve tüketim mallarının takas edilmesini kapsıyor. Hükümet, eski verimsiz cihazları değiştiren tüketicilere ve üreticilere sübvansiyon sağlıyor. Geri dönüşüm sektörüne de vergi ve finansal destek sunuluyor. Politika kapsamında;

- Büyük kazanlar, türbinler, ısı pompaları gibi üretim ekipmanlarının yenilenmesi,
- Eski buzdolabı ve klimaların değiştirilmesi,
- Yüksek emisyonlu ürünlerin geri dönüştürülmesi,
- Ürünlerin enerji verimliliği ve emisyon standartlarının yükseltilmesi hedefleniyor.

Çin'in Daha Az Emisyon, Daha Fazla Tüketim Odaklı Yeni Politikası Duyuruldu

Kaynaklar: <https://www.yesilisplatformu.com/cinin-yeni-politikasi-daha-az-emisyon-daha-fazla-tuketim/>

AB Otomotiv Sektörü Eylem Planı Açıklandı

Otomotiv Endüstrisinin Geleceğine ilişkin Stratejik Diyalog kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından 5 Mart 2025 tarihinde “Avrupa Otomotiv Sektörü için Sanayi Eylem Planı” açıklandı. Açıklanan eylem planı, Avrupa otomotiv endüstrisinin küresel rekabet gücünü güvence altına almaya ve güçlü bir üretim üssünü sürdürmeye yardımcı olmak için somut önlemler ortaya koyuyor. 5 temel alanda (1. inovasyon ve dijitalleşme, 2. temiz mobilité, 3. rekabet gücü ve tedarik zinciri dayanıklılığı, 4. beceriler ve sosyal boyut, 5. eşit rekabet ortamı ve iş ortamı) üreticilere ve tüketicilere yönelik teşvikleri, destekleri (1,8 milyar avroluk destek paketi) ve yatırımları (1 milyar avroluk yatırım planı) içeren bütüncül bir yaklaşım sunuyor.

Kaynak: <https://uib.org.tr/tr/bulten-2025-245>

Türkiye’de Elektrikli ve Hibrit Otomobillerin Pazardan Aldığı Pay %42’ye Ulaştı

Otomotiv Distribütörleri ve Mobilité Derneği’nin yayımladığı Otomobil ve Hafif Ticari Araç Pazarı Raporuna göre, otomobil ve hafif ticari araç satışları 2025 yılı Mart ayında geçen yıla göre yeni zirvesini görürken, elektrikli ve hibrit otomobillerin de pazardan aldığı pay %42’ye ulaştı. Yılın ilk üç ayında Türkiye otomobil satışlarında elektrikli otomobillerin payı %13,2 olurken, hibrit otomobillerin payı %28,5 oldu.

Kaynak: https://www.odmd.org.tr/web_2837_1/neuralnetwork.aspx?type=35

TÜRKİYE ENERJİ VERİMLİLİĞİ GÖRÜNÜMÜ 2025

Sabancı
Universitesi

IICEC

SABANCI UNIVERSITY
ISTANBUL INTERNATIONAL
CENTER FOR ENERGY AND CLIMATE

Türkiye Enerji Verimliliği Görünümü 2025 Raporu Yayınlandı

Sabancı Üniversitesi İstanbul Uluslararası Enerji ve İklim Merkezi (Sabancı University Istanbul International Center For Energy and Climate, IICEC) tarafından hazırlanan “Türkiye Enerji Verimliliği Görünümü 2025” raporu, enerji verimliliğine yönelik çalışmaların Türkiye’nin net sıfır emisyon hedeflerine, sürdürülebilir, rekabetçi ve bağımsız bir enerji sistemine ulaşmasında önemli bir rol oynayacağını vurguluyor. Rapora göre, enerji verimliliğinde “Verimli Büyüme Senaryosu” benimsenirse, 2053 yılına kadar enerji yoğunluğunda yüzde 57’lik bir iyileşme sağlanabilir. Bu senaryo, Türkiye’nin yaklaşık beş yıllık enerji ihtiyacına denk gelen 800 Mtep tasarruf anlamına geliyor.

Kaynak: <https://iicec.sabanciuniv.edu/teeo>

Türkiye’de Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Payı Elektrik Üretiminin Neredeyse Yarisına Ulaştı

SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi tarafından hazırlanan “Türkiye Enerji Dönüşümü Görünümü 2024” raporunda, Türkiye’nin enerji dönüşümü kapsamında geçirdiği süreç “yenilenebilir enerji”, “enerji verimliliği” ve “elektrifikasyon” başlıkları altında değerlendirilmekte ve geçmiş yıllardan günümüze kadar olan eğilimler analiz edilmektedir. 2024’te yenilenebilir enerji kaynakları elektrik kurulu gücünün %59’unu, elektrik üretiminin ise %46’sını oluşturdu. Devreye alınan yeni elektrik kapasitesinin de %99’u yenilenebilir enerji santrallerinden gelirken yenilenebilir enerji kurulu gücü geçen yıl toplam 68,8 GW’a ulaştı.

Kaynak: <https://shura.org.tr/turkiye-enerji-donusumu-gorunumu-2024/>

